

ИЗВЛЕЧЕНИЕ
ОТ
ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ
за научноизследователската, учебната и финансовата дейност
на Института за изследване на изкуствата при БАН за 2016 г.

1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ЗВЕНТО

1.1. Преглед на изпълнението на целите (стратегически и оперативни) на ИИИЗк, оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените научни тематика

Научноизследователската, учебната и финансовата дейност за 2016 г. на Института за изследване на изкуствата, БАН, беше изцяло съобразена с мисията му: „да изследва проблемите на изкуствата, архитектурата и културата в регионален, европейски и световен контекст; да проучва и осмисля културното наследство и националната идентичност.”¹ Мисията на Института за изследване на изкуствата съответства на утвърдените научни тематика в БАН за периода 2014 – 2020 г., на правителствените приоритети и на стратегическите проучвания на Европейския съюз².

Институтът за изследване на изкуствата осъществява своята дейност чрез структурно разпределение на научните области на четири сектора:

Изобразителни изкуства,

Музика,

Екранни изкуства и

Театър.

Тази структура дава възможност и за профилирани и интердисциплинарни изследвания и разработване на съвместни проекти с близки по изследователски обхват национални и чужди научни институции, като същевременно позволява изграждането и поддържането на дългосрочни научни интереси в отделните области, последователно и задълбочено изследване на определени научни теми

Останалите структурни звена на Института за изследване на изкуствата са:

Национален научен център за опазване на културно наследство (ННЦОКН),

Център за информационна, издателска и проектна дейност (ЦИИПД),

Библиотека,

група Информационни технологии,

отдел Административно обслужване и

отдел Финансово-икономически.

През 2016 г. работата в ИИИЗк. беше съсредоточена върху планови проекти, обединени в следните пет модула:

¹ Правилник за дейността на Института за изследване на изкуствата, 2016, с. 3, одобрен от ОСУ на ИИИЗк на заседание от 24.06.2016 г., протокол № 3.

² Устав на Българска академия на науките, чл. 2, ал. 1, <http://bas.bg/images/Documents/Ustav->; Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г., с. 26 и др., Вж. още европейски стратегически проучвания: European Commission. Enterprise and Industry topics. Industrial innovation policy. Demand-side policies, <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/lead-market-initiative/>.

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

*Българското културно наследство в европейски и световен контекст,
Версии на модерността,
Изкуството през периода на социализма,
Глобализация, изкуство, идентичност и
Дигитализиране и архивиране на културното наследство.*

Общият брой на включените в научния план на Института през 2016 г. планови проекти е 77.

Учените от Института работиха и по финансираните от Фонд *Научни изследвания* четири колективни научни проекта и един общоакадемичен проект.

През годината се работеше и по четирите международни междуакадемични проекта, един от тях е по еквивалентната безвалутна размяна (ЕБР):

През тази година Фонд *Научни изследвания* преведе средствата за втората година само за един проект, докато останалите три проекта не получиха втория транш от спечеленото финансиране, което в последните години е обичайна практика на Фонда и поставя под съмнение успешния завършек на работата.

1.2. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 (<http://www.mon.bg/?go=page&pageId=74&subpageId=143>). Извършвани дейности и постигнати резултати по конкретните приоритети

Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 обособява пет приоритетни области за развитие на научните изследвания до 2020 г., една от които е *Културно-историческо наследство*. Форматът на тази приоритетна област позволява цялостната дейност на Института за изследване на изкуствата да бъдат свързани с нея. Стратегията за развитие на научната дейност е разработена с разбирането, че научните изследвания, технологичното развитие и иновациите са двигател на съвременната икономиката в модерните общества. Тя е съобразена с целите на Иновационната стратегия на Република България и мерките за нейната реализация, насочени към повишаване на конкурентоспособността на българската индустрия чрез укрепване на научния капацитет; на съвместни финансови инструменти в подкрепа на науката и иновациите и изграждане на центрове по компетентност в приоритетни за икономиката области. Действията в стратегията са насочени към развитието на фундаментални изследвания на програмно конкурсен принцип и са в съзвучие със стремежа на учените от ИИИЗк да разработват проекти и да търсят възможности за тяхното финансиране.

През 2016 г. бяха завършени и отчетени през НС десет планови проекта от научния план на ИИИЗк. За предстоящия програмен период са приети нови дванадесет планови теми, четири от които ще са първи за авторите им.

В научния план на ИИИЗк са включени четири колективни проекта, финансирани от ФНИ:

Пътища на балканските зографи и поствизантийското художествено наследство в България с ръководител проф. д-р Бисерка Пенкова;

Корпус на църковната стенопис от първата половина на XIX век в България с ръководител доц. д-р Емануел Мутафов;

Музикално-ръкописното наследство на Рилския манастир. Двуетични музикални ръкописи в библиотеката на Рилския манастир – проучване и научен опис, финансиран от ФНИ с ръководител чл.-кор. проф. Светлана Куюмджиева, и

Българският XX век в изкуствата и културата, ръководител проф. д. изк. Клер

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

Леви.

ИИИЗк участва със своите представители проф. д-р арх. Малвина Русева и гл. ас. д-р Руслан Стойчев в общоакадемичен проект със заглавие *Траките – генезис и развитие на етноса, културни идентичности, цивилизации, взаимодействия и наследство от древността*. Ръководител на този проект е чл.-кор. проф. Светлана Куюмджиева.

През 2016 г. девет представители на ИИИЗк., от които шестима учени и трима докторанти, спечелиха 13 лични стипендии, грантове и други спонсорства от 11 финансиращи организации и частни лица, стимулиращи научния обмен.

В края на годината проф. д. изк. Милена Божикова спечели проект *Съвременна музикална композиция, теория и философия* към Фонд *Научни изследвания*, конкурс *Фундаментални научни изследвания 2016*, с финансова подкрепа в размер на 119 997,56 лева. Проектът е класиран на второ място, като в конкурса са участвали 45 кандидати от различни области на хуманитаристиката.

От научния състав на Института през 2016 г. двадесет учени имат лично участие в общо 50 външни проекта, финансирани от 42 организации.

Обемът и разнообразието на работата по проекти от служители на Института е значителен и е резултат както от личните качества и амбиции на учените в него, така и благодарение на хармоничната вътрешна организация на самия институт, структура и традиции, които подкрепят интердисциплинарните изследвания.

1.3. Полза / ефект за обществото от извършваните дейности

Значителна част от дейността на учените и специалистите от ИИИЗк е насочена към съхраняването, проучването и осмислянето на културното и историческото ни наследство. Това е постоянна тема в работата на Института и напълно хармонира с последните европейски тенденции в областта на теорията на изкуствата. Съвпадението на интересите в тази област отвори вратата за разработване на международни и междуинституционални проекти с ИИИЗк с активното участие на чуждестранни институции и учени, които през последните години демонстрират постоянно нарастващ интерес към съвместни проекти.

Експерти от ИИИЗк ежегодно са канени в национални и международни комисии, които подпомагат съхраняването и популяризирането на културно-историческото наследство. Търсени са като експертни консултанти за създаване на изложби, концерти, филми и др. Учените от ИИИЗк участват активно като оперативни критици в художествения живот на страната, съдействайки за съхраняването и популяризирането на културно-историческото наследство.

Една от основните дейности на ИИИЗк е обучението на докторанти. Това не само допринася за повишаването на квалификацията на млади и не толкова млади специалисти, но издига нивото на професионализма в областта на изследване на изкуствата, създава база за бъдещото развитие на научните изследвания, за обновяване на научния корпус и влива свежа кръв в научните среди.

Освен работата с младите специалисти ИИИЗк провежда и насърчава изпълнението на проекти, които са насочени към децата на България. През последните две години са провеждани проекти, целящи да запознаят младата аудитория с творчеството както на знаменити български художници, така и на позабравени майстори на изобразителното изкуство, с каквито страната ни наистина е богата. За целта бяха организирани работни ателиета за деца от 4 до 12-годишна възраст, които се

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

радваха на засилен интерес от страна на децата.

1.4. Взаимоотношения с други институции

През 2016 г. продължи работата по колективния проект на ИИИЗк с Румънската академия на науките по ЕБР:

Художествени взаимодействия между българските и румънските земи през XIV – XX век с ръководител проф. д-р Ингеборг Братоева-Даракчиева.

Продължи и работата по трите научни проекта между БАН и МАНУ:

Изкуството на XVIII и XIX в. Дебърска и Самоковска художествени школи с ръководител чл.-кор. проф. Иванка Гергова;

Културна интеграция и устойчивост с ръководител проф. д. изк. Милена Божикова, и

От паганизъм към християнство – ритуал и изкуство (балканските провинции през III – VI в.) с ръководител доц. д-р Ива Досева.

И четирите изброени проекта бяха включени в научния план на ИИИЗк.

Институтът за изследване на изкуствата има споразумение за технологично, научно и административно сътрудничество с Университета на Ню Йорк в Тирана (УНУТ) и ново тригодишно двустранно споразумение с Университета в Белград, департамент *История и изкуство* за академичен обмен и образователно сътрудничество. С тези две институции ИИИЗк участва през м. ноември 2016 г. в изготвяне на проект за миграциите на творци на Балканите от XV в. насам по програмата на ЕС Creative Europe, озаглавен *Creating Europe: Art of Migrant Communities in Europe 15th-19th centuries*. По този проект Институтът трябваше да участва чрез заснемането на документален филм за миграциите на зографи от Балканите към Средна Европа. Подаването на проекта обаче бе отложено от водещия партньор – УНУТ, поради невъзможност да изготви в срок бюджета на проектното предложение. Това ще се случи при следващия call за програмата Creative Europe.

Освен, че поддържа сключени вече споразумения за сътрудничество с международни и национални институции, Институтът за изследване на изкуствата постоянно се стреми да установява и нови връзки.

Учени от Института сключиха или продължиха да работят по вече подписани международни договори за индивидуално участие като експерти, ръководители, координатори или членове на научни колективи. Учени от Института преподаваха в различни университети в страната и чужбина. Редица от учените от ИИИЗк са членове на национални и международни експертни органи и на национални и международни редакционни колегии.

Двадесет и шестима учени членуват в 30 научни и творчески съюза, 15 от които са чуждестранни.

Институтът си сътрудничи с висши и средни учебни заведения, с институции, свързани с историята на изкуствата, с творчески съюзи, фондации и др. Такива контакти и сътрудничества са от ключово значение за осъществяването на проекти, за обучението на специалисти, за осигуряване на по-широка трибуна за представяне на резултатите от научната работа. Няколко научни колектива от Института кандидатстват с проекти в консорциума *Наследство.bg* като Център за върхови постижения по ОП *Наука*. Този консорциум обединява водещите институции в хуманитаристиката у нас като *СУ Св. Климент Охридски*, НАТФИЗ, НХА, ТУ, УАСГ и др. и поканата за участие в него е атестат за личното място на ИИИЗк в областта на културата и историята на

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

изкуствата. В почти едногодишната подготовка на обемната документация за кандидатстване взеха участие голяма част от учените и служителите, жертвайки сериозна част от времето си за научни изследвания. През пролетта и лятото на 2016 г. бяха проведени още интензивни преговори за участието на ИИИЗк в проектните предложения за изграждането на два центъра за компетентност, но те не доведоха до конкретни действия и активно участие на институцията.

1.5. ОБЩОНАЦИОНАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ, ОБСЛУЖВАЩИ ДЪРЖАВАТА

1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др. (относими към получаваната субсидия)

През 2016 г. двадесет учени са участвали в 87 национални и международни експертни органи към външни за БАН институции (правителствени, неправителствени, министерства, фондации, организации, издателства, журита, асоциации за изкуства и др. подобни). Седем учени от звеното са предали 13 платени експертизи в помощ на институции, а други петима експерти от ИИИЗк са предали 20 безплатни експертизи в помощ на институции. Четиридесет и седем наши експерти са предали 132 рецензии и становища по процедури за присъждане на научни степени и заемане на академични длъжности в Института и висши училища. Деветнадесет експерти са предали още 90 други рецензии, 31 от които анонимни. Шест учени да написали 12 рецензии за дипломни работи или магистърски тези. Общият брой на писмените експертизи е 267.

Учени от ИИИЗк са търсени за консултантска и експертна дейност от министерства, съдилища, галерии и др. за оценка и предоставяне на експертни становища.

1.5.2. Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без Фонд *Научни изследвания*), програми, националната индустрия и пр.

Учени от Института са били участници или лектори в 44 външни за ИИИЗк проекти, 9 от които чуждестранни.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2016 Г.

Излезлите от печат през 2016 г. научни публикации на учените от Института са 129.

В реферирани в световната система за реферирание, индексирание и оценяване издания, автори от Института са публикувани 10 материала: 1 студия и 9 статии и други четири са приети за печат през 2016 г.

Ирина Генова има две публикации съвместно с чужд учен.

В нереперирани издания са публикувани 116 материала: 5 студии и 111 статии.

През 2016 г. учени от ИИИЗк. са издали шест самостоятелни книги.

От издадените книги три са монографии, издадени от ИИИЗк, и три са издадени от други издателства.

Трима колеги са предали монографиите си за печат през тази година, двама в страната и един в САЩ.

Всички, приети за печат през 2016 г., научни публикации са 58.

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

Издадени са два учебника за началния училищен курс.

И две електронни учебни помагала за студенти.

Отпечатаните през 2016 г. научнопопулярни публикации: статии, програми, дипляни и брошури са 99, а приетите за печат са 3.

През годината е съставен и един електронен справочник, който не е включен в списъка с публикации, тъй като авторът не се отчита в Соникс:

Така общият брой на излезлите през 2016 г. публикации е 228, а приетите за печат са 61.

Освен това, през годината Институтът е издал:

Четири книжки от списание *Проблеми на изкуството*

Една книжка на списание *Българско музиковедство*

По договор шест броя на списание *Архитектура*

Два сборника с материали от научната конференция *Изкуствоведски четения 2015*. С., ИИИЗк. ISSN 1313-2342:

Изкуствата в Новото време: смесване на езиците от модул Ново изкуство и

Герои, култове, светци от модул Старо изкуство

Сборник *140 години от рождението на архитект Пенчо Койчев*. С., ИИИЗк, 2016 ISBN 978-954-8594-59-2

Тринадесет колеги са били редактори и съставители на 14 сборника, броеве от списания, справочници и книги, излезли от печат през 2016 г.

Двама учени са били главни редактори или председатели на редакционен съвет на международни научни издания.

Двадесет и един колеги са били членове на редакционните колегии на 13 национални научни издания. Седем учени от Института са били членове на 7 редакционни колегии или съвети на чуждестранни и международни научни издания, две от които са реферирани.

Цитирания

През 2016 г. бяха открити **43** цитирания в международни издания на 40 цитирани научни публикации. В национални издания бяха открити **263** цитирания на 197 научни публикации. В дисертации в България бяха открити 152 цитирания на 114 научни публикации.

Общият брой открити цитирания за 2016 г. е 458, а броят на цитираните публикации е 292.

Научни конференции и семинари

През 2016 г. Институтът за изследване на изкуствата организира и проведе: научна конференция, посветена на 140-тата годишнина от рождението на арх. Пенчо Койчев, 23.03.2016; международна научна конференция *Изкуствоведски четения 2016*, модул Старо изкуство *Текстове, надписи, образи*, 08-09.04.2016; международна научна конференция *Изкуствоведски четения 2016*, модул Ново изкуство, *Автори, течения, взаимодействия*, 13-16.04.2016; международна научна конференция *Културна интеграция, трансфери, знаци на паметта*, 27-28.10.2016 г., в рамките на проекта с МАНУ *Културна интеграция и устойчивост*, с ръководител проф. д. изк. Милена Божикова; юбилейна научна сесия *120 години от рождението на композитора акад. Петко Стайнов*, 23.11.2016 г.

Беше изнесена една публична академична лекция; тридесет и петима учени са изнесли 58 доклада на 33 международни или национални с международно участие

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

научни форуми. На 48 национални научни конференции или семинари четиридесет и шестима колеги са чели 91 доклада.

В ИИИЗк са създадени 7 научни семинара: два от тях не са заседавали през годината; останалите пет са провели общо 14 сбирки. През месец ноември беше учреден постоянен интердисциплинарен научен семинар, който се очаква да заработи през следващата година.

През 2016 учените от ИИИЗк са изнесли 149 доклада на 81 научни форуми. Тридесет и петима учени са изнесли 58 доклада на 33 международни или национални с международно участие научни форуми. На 48 национални научни конференции или семинари четиридесет и шестима колеги са чели 91 доклада.

2.1. Едно най-значимо научно постижение

Монографията на Николай Йорданов *Театърът в България 1989 – 2015*, ИИИЗк / Фондация *Homo Ludens* С., 2016. ISBN 978-954-8594-61-5 / 978-619-90678-0-2

Изследването е обзорно съчинение, което анализира постановъчните и изпълнителските практики в българския театър след 1989 г. до наше дни, занимаващо се с анализа на социокултурния контекст, развитието на българската драматургия, репертоарните политики и динамиката в театралните организации през периода.

2.2. Едно най-значимо научноприложно постижение

Инициативата *Art Hour*. Проектът е в областта на културата и изкуствата, към атрактивно отразяване на значими събития от политическия и интелектуален живот на страната, организиране на атрактивни културни събития. Провежда се в Големия салон на БАН и е насочен към постоянното представяне както на дейността на Института така и изобщо на БАН.

3. МЕЖДУНАРОДНО НАУЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

И през 2016 г. ИИИЗк продължи да разширява сътрудничеството с международни научни институции и университети, следвайки насоките в Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020.

Международното сътрудничество на ИИИЗк се осъществява главно чрез сключването на рамкови споразумения за сътрудничество с институти, разработващи сходна проблематика. Приоритетно е реализирането на междуакадемични проекти по ЕБР. Следвайки тази политика, Институтът има изградени устойчиви контакти с Института за история на изкуството *Джордже Опреску* към Румънската академия на науките, с Центъра за изследване на изкуствата на Института за културно и историческо наследство към Академия на науките на Молдова и Института по етнология към Национална академия на науките, Украйна, с Института за театрални и филмови изследвания към Словашката академия на науките и др. Институтът и Университетът на Белград, департамент *История и изкуство*, сключиха тригодишно двустранно споразумение за академичен обмен и образователно сътрудничество. Това споразумение създава много добри възможности за взаимни посещения на студенти и докторанти, провеждане на научни изследвания от български и сръбски учени, участие в конференции и съвместни научни издания, библиотечен обмен, научноизследователски проекти.

Международен проект *Художествени взаимодействия между българските и румънските земи през XIV – XX век*, (ЕБР) през 2016 г. бяха осъществени работни

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

посещения от четирима учени от Румънската АН.

Научна конференция *Изкуствоведски четения 2016* – в двата модула участваха шестнадесет учени от съседните балкански страни, Белгия, Русия и Франция.

През 2016 г. на работно посещение в ИИИЗк. беше и доц. д-р Валерия Федотова от Държавния институт за изкуствознание към Министерството на културата на Русия.

Три чуждестранни лица са били на специализация в ИИИЗк: две от Казахстан и едно от Македония.

На 15.12.2016 г. ИИИЗк участва в изготвянето и подаването на международен проект, озаглавен *BYZART* с водещ партньор Университета в Болоня, Италия, по програмата на ЕС *Europeana*. В този проект за създаване на облак от дигитални изображения на паметници на византийското изкуство и археология участват водещи институции от Италия, Гърция и Кипър, а в дяловото разпределение на дигиталните единици, с които ще се участва ИИИЗк е на челно място, което му дава и решаващ глас в международния консорциум.

Във всички издания на ИИИЗк се публикуват резюмета на английски език, като те се популяризират и чрез сайта на Института http://artstudies.bg/?page_id=38.

От 2015 г. с активната роля на ИИИЗк бе подновено членството на БАН в UAI – Union Académique Internationale. В тази международна асоциация за хуманитарни науки Институтът участва чрез свои специалисти в изготвянето на корпуси на византийската живопис. От 2016 г. Институтът за изследване на изкуствата инициира работата по нов международен проект *Corpora of Pre-modern Christian Orthodox Mural Painting* (Корпуси на предмодерната християнска православна стенна живопис) в сътрудничество с експерти от Сръбската академия на науките и изкуствата и Румънската академия. Проектът ще бъде представен на Общото събрание на UAI през 2017 г.

В ИИИЗк се разработват индивидуални и колективни интердисциплинарни, междуинститутски и международни научни проекти, съобразени изцяло с дългосрочните проблемно-тематични модули от научния план. Изследванията се поставят в широк балкански, европейски и световен контекст и във връзка с културните процеси в сферата на изкуствата. През последните няколко години се акцентира върху интердисциплинарните изследвания в Института. Разнообразието от теми в научния план свидетелства за широкия обхват на научноизследователската дейност в ИИИЗк.

Електронното издание за оперативна критика *Платформа за изкуства* <http://artstudies.bg/platforma/>, с ръководител доц. д-р Миглена Ценова – Нушева, предоставя възможност на учени, специалисти и докторанти от Института да публикуват материали за актуални културни събития. Атрактивната визия на електронното издание с уебсайт и електронни книги предизвиква интереса на широка аудитория с насоченост към представени от професионалисти културни новини, оценки и анализи.

4. УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ

Обучение на докторанти

Институтът за изследване на изкуствата предлага възможности за обучение по пет акредитирани специалности в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение, като тази акредитация е валидна до 2020 г. Предстои и началото на процедурата по акредитацията на специалността *Теория и история на архитектурата*. Успешното акредитиране на още една специалност ще разшири полето на изследователската активност на учените си и същевременно ще подпомогне изпълнението на една от

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

основните цели на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020: повишаване на процента на младите хора с придобита образователна и научна степен *доктор*.

През 2016 г. на 13 докторанти беше присъдена образователната и научна степен *доктор*.

През 2016 г. в Института за изследване на изкуствата са се обучавали общо 17 докторанти, от които 15 редовни, 1 задочен и 1 докторант на самостоятелна подготовка. През годината бяха отчислени с право на защита двама редовни докторанти и един на самостоятелна подготовка-последния осъществи и публичната си защита през 2016 г.

Бяха зачислени петима нови редовни докторанти.

Една редовна докторантка е прекъснала докторантурата си поради майчинство.

Проведоха изпитите на кандидатите за докторанти за учебната 2016/2017 г. Спечелилите конкурсите трима кандидати бяха зачислени от Научния съвет в редовна докторантура със срок на обучение 01.01.2017 – 01.01.2020 г. и беше поискано допълнително едно място за специалност *Кинознание* за да може да бъде зачислена втората много добре представила се кандидатка.

НС отчисли с право на защита петима докторанти, чийто срок на обучение изтече в края на 2016 г.:

Четирима млади колеги спечелиха финансиране на проектите си, с които участваха по Програмата на БАН за финансиране на млади учени и докторанти.

Шестнадесет учени са били членове на 22 изпитни комисии, в това число и за изпити за заемане на академичната длъжност *главен асистент* в ИИИЗк, а петнадесет учени са били членове на 18 научни журита по конкурси или за присъждане на образователната и научна степен *доктор* в ИИИЗк.

Двадесет и седем учени от ИИИЗк са участвали в общо 57 изпитни комисии и научни журита в 9 висши училища.

Шест лектори от Института са провели 8 национални школи и обучителни семинара за 437 учебни часа и са работили със 196 деца, младежи и други участници, а двама лектори са водили 2 школи с международно участие за 12 часа и 54 обучавани. През 2016 г. двадесет и девет изследователи от Института са били лектори в 16 ВУЗ, където са изнесли лекции по 101 теми, за общо 4653 учебни часа. Четирима учени са водили спецкурсове в 4 ВУЗ по 5 теми, общо 190 часа. Осем учени са провели упражнения в 6 ВУЗ по 15 теми, общо 713 часа, а двама лектори са провели семинарни занятия в 1 ВУЗ по 4 теми за 92 часа. Общият брой теми на проведените през годината лекции, упражнения и специализирани курсове е 135, а общият брой часове е 6287.

Седем учени са подготвили 14 дипломанти в 6 висши училища.

Единадесет лектори са обучили 18 специализанти за общо 190 лекционни часа.

През годината двадесет и четирима учени са ръководили 40 докторантури, от тях 36 в системата на БАН и 4 извън системата на БАН.

5. ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ИИИЗк. И АНАЛИЗ НА НЕЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

5.1. Осъществяване на съвместна иновационна дейност с външни организации и партньори, вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина

N/A

5.2. Извършен трансфер на технологии и/или подготовка за трансфер на

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

технологии по договор с фирми; данни за полученото срещу това заплащане; данни за реализираните икономически резултати във фирмите (работни места, печалба, производителност, дял на новите продукти в общия обем на продажбите и т.н.)

N/A

6. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ИИИЗк.

6.1. Осъществяване на съвместна стопанска дейност с външни организации и партньори (продукция, услуги и др., които не представляват научна дейност на звеното), вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина

ИИИЗк. не извършва съвместна стопанска дейност с външни организации..

6.2. Отдаване под наем на помещения и материална база

Институтът за изследване на изкуствата не отдава под наем помещения и друга материална база.

6.3. Сведения за друга стопанска дейност

В Института за изследване на изкуствата не се осъществява стопанска дейност под никаква форма.

7. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ИИИЗк ЗА 2016

Г.

През 2016 г. ИИИЗк има собствени приходи в размер на 33406 лв. в т. ч.:

- такси от докторанти 4570 лв.
- от абонамент на списания и продажба на книги 8988 лв.
- приходи от услуги 19848 лв.

За 2016 г. разходите на ИИИЗк са:

- за заплати 835986 лв.
- осигуровки за сметка на работодателя 154831 лв.
- за стипендии 77150 лв.
- за защити 23115 лв.
- болнични за сметка на работодателя 3049 лв.
- за обезщетения 35515 лв.

Разходите за издръжка, в размер на 111670 лв., са от собствени средства, разпределени, както следва:

- за храна 1727 лв. (кафе паузи и коктейли при конференции)
- за материали 18918 лв.
- за вода, горива, енергия 8700 лв.

Разходите за външни услуги (телекомуникационни, транспортни, пощенски, поддръжка на софтуер, юридически такси, печатни услуги) са 39983 лв.

За текущ ремонт са изразходвани 17362 лв.

За такса смет 1102 лв.

За командировки по проекти в страната и чужбина 22358 лв.

Трансферите, постъпили от други първостепенни разпоредители с бюджетни кредити (Столична община, Министерство на културата) са в размер на 57293 лв.

ИИИЗк няма стопанска дейност и финансови задължения.

8. ИЗДАТЕЛСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ИИИЗк

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

Институтът за изследване на изкуствата издава две списания:

Проблеми на изкуството с главен редактор проф. д-р Бисерка Пенкова и

Българско музикознание с главен редактор проф. д. изк. Елисавета Вълчинова-Чендова; всяко списание излиза с по четири книжки годишно.

През 2016 г. излязоха от печат:

Шест броя на списание *Архитектура*, съгласно договор, който изтича в края на 2016 г.

Четири броя на списание *Проблеми на изкуството*. Списанието следва политиката си на реализиране на атрактивни тематични броеве, ориентирани към различни области на изкуствата и широки читателски кръгове:

Бр. 1/2016 г. разглежда проблеми на българския и световния театър. Съставител е Камелия Николова.

Бр. 2/2016 г. е посветен на проблемите на опазването на културноисторическото наследство. Съставител е Ива Досева.

Бр. 3/2016 г. е сборен, с материали върху историята и теорията на визуалните изкуства от XIX-XX в. Съставител е Бисерка Пенкова.

Бр. 4/2016 г. Съдържа резултати от работата по проекта Корпус на църковната стенопис от първата половина на XIX век в България към Фонд Научни изследвания. Съставител е Александър Куюмджиев.

Отпечатването на четирите броя на списанието беше изцяло финансирано със собствени средства на Института.

В края на годината списанието се класира за финансиране от Фонд *Научни изследвания* по конкурс *Българска научна периодика 2016*, като спечелената субсидия за четирите броя за 2017 г. е в размер на 7000 лева.

От списание *Българско музикознание* е отпечатана първа книжка за 2016 г., останалите, двойния брой 2 – 3 и № 4, са под печат.

Първа книжка за 2016 г. е издадена с финансовата подкрепа на акад. Георги Минчев, който дари 900 лева.

Двойният брой 2 – 3 за 2016 г. ще бъде отпечатан през м. януари 2017 г. Той се издава с финансовата подкрепа на Фонд *Научни изследвания*, конкурс *Българска научна периодика 2016*. Срокът на договора е от м. декември 2016 до м. декември 2017 г. Спечелената субсидия за четирите броя е в размер на 7000 лева.

Четвърти брой за 2016 г. се издава отново с финансовата подкрепа на акад. Георги Минчев и ще бъде отпечатана през м. февруари 2017 г.

Тематичен обхват на броевете:

№ 1/2016, сборна, 128 стр. *115 години Райна Кацарова (1901 – 1984)*. Съставители: проф. д. изк. Лозанка Пейчева и доц. д-р Венцислав Димов. Редактори: проф. д. изк. Лозанка Пейчева, доц. д-р Венцислав Димов и доц. д-р Иванка Влаева.

№ 2-3/2016, 320 стр. *XI Конгрес по балканистика* – съдържа доклади на английски език с резюме на български език и рецензии на две издания, свързани с Института. Редколегия: проф. д-р, д-р хонорис кауза Тилман Зеебас (Швейцария /Австрия), чл.-кор. на БАН проф. д. изк. Светлана Куюмджиева (България), проф. д-р Кати Роману (Гърция / Кипър), проф. д-р Иван Муди (Великобритания / Португалия), д-р Грегъри Майерс (Канада), доц. д-р Иванка Влаева (България), проф. д. изк. Стефан Хърков, отг. редактор на броя (България).

№ 4/2016, 128 стр. *120 години от рождението на Петко Стайнов*, с материали от Юбилейната научна сесия, организирана от Института и проведена на 23 ноември 2016

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

(БАН, Голям салон) и други материали, посветени на творчеството и делото на големия български композитор акад. Петко Стайнов. Съставители и редактори: проф. д. изк. Елисавета Вълчинова-Чендова и проф. д-р Румяна Каракостова.

През 2016 г. от *Центъра за информационна, издателска и проектна дейност* са подготвени следните издания, изредени хронологично:

Монографията на Стефка Венкова. *Апостол Николаев Струмски: живот, вдъхновен от музиката*. С., ИИИЗк, 2016, 242с., ISBN 978-954-8594-60-8

Сборникът *140 години от рождението на архитект Пенчо Койчев*. С., ИИИЗк, 2016, 214 с., ISBN 978-954-8594-59-2

Монографията на Иванка Гергова. *Църквата „Рождество Богородично“ в Берковица*. С., ИИИЗк, 2016, 180 с., ISBN 978-954-8594-62-2

Работната книжка за деца *Българските художници за децата*. Бинка Вазова. С., ИИИЗк, 2016

Сборникът *Изкуствоведски четения 2015. Изкуствата в Новото време: смесване на езиците*. С., ИИИЗк., 2016, 396 с., ISSN 1313-2342

Монографията на Анелия Николаева. *Бинка Вазова. Графични образи*. С., ИИИЗк, 2016, 242 с. Книгата е предназначена за учителите, финансирана по проект Българските художници за децата и е подготвена с одобрението на Научния съвет на ИИИЗк

Подготвят се за печат следните сборници и книги:

Изкуствоведски четения 2016. Модул Старо изкуство

Изкуствоведски четения 2016. Модул Ново изкуство

Монографията на Михаил Луканов *Мильо Басан – живот и творчество: към историята на българската популярна музика*

Центърът за информационна, издателска и проектна дейност участва с техническа помощ в подготовката на събития, организирани от ИИИЗк:

Научната конференция с международно участие *Изкуствоведски четения 2016* в два модула:

Старо изкуство, 8 – 10 април 2016 г.

Ново изкуство 13 – 16 април 2016 г.

През годината бяха реализирани тринадесет културни събития в рамките на инициативата *Art Hour*:

Центърът за информационна, издателска и проектна дейност участва с техническа помощ в подготовката на дванадесет проекта, шест от които са одобрени и са получили финансиране.

През 2016 г. беше изработен Правилник за работата на Центъра за информационна, издателска и проектна дейност, който беше обсъден и приет от Научния съвет.

9. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАУЧНИЯ СЪВЕТ НА ИИИЗк, която да съдържа:

Списъчен състав на съвета с посочени академични длъжности, степени и основна месторабота на членовете на съвета

Име и специалност	Академична длъжност, степен	Основна месторабота
Андроника Мартонова, кинознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Бисерка Пенкова, изкуствоведство	Проф. д-р	НХА
Веселина Пеневска, архитектура	Доц. д-р арх.	ИИИЗк

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

Горица Найденова, музикознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Елена Генова, изкуствознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Елисавета Вълчинова-Чендова, музикознание	Проф. д. изк.	НБУ
Емануел Мутафов, изкуствознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Иванка Гергова, изкуствознание	Чл.- кор. проф.	ИИИЗк
Иван Ванев, изкуствознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Ингеборг Братоева-Даракчиева, кинознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Камелия Николова, театрознание	Проф. д. изк.	НАТФИЗ
Кристина Япова, музикознание	Проф. д. изк.	ИИИЗк
Майя Захаријева, млад учен с право на съвещателен глас, изкуствознание	Гл. ас. д-р	ИИИЗк
Малвина Русева, архитектура	Проф. д-р арх.	ИИИЗк
Миглена Ценова-Нушева, музикознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Милена Георгиева, изкуствознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Надежда Михайлова (Маринчевска), кинознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Николай Йорданов, председател на НС, театрознание	Проф. д. изк.	ИИИЗк
Ромео Попилиев, театрознание	Проф. д. изк.	ИИИЗк
Румяна Каракостова, музикознание	Проф. д-р	ИИИЗк

През годината Научният съвет е провел 11 заседания.

Дата на избиране на съвета и сведения за промени в състава му след избора

Съставът на Научния съвет на ИИИЗк е утвърден на 17 ноември 2014 г., от Общото събрание на учените на ИИИЗк. Мандатът му е четиригодишен, от 16.12.2014 до 16.12.2018 г.

През годината на мястото на напусналата Института доц. д-р арх. Мария Давчева беше избран доц. д-р Иван Ванев от квотата на сектор *Изобразителни изкуства*.

10. КОПИЕ ОТ ПРАВИЛНИКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИИИЗк
http://artstudies.bg/wp-content/uploads/Pravilnici-i-reshenia/IIIzk_Pravilnik_2016.pdf

През 2016 г. Общото събрание на учените одобри и прие промени в Правилника за дейността на Института за изследване на изкуствата.

11. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ В ОТЧЕТА И ПРИЛОЖЕНИЯТА КЪМ НЕГО СЪКРАЩЕНИЯ

АД – акционерно дружество

АИ – академично издателство

арх. – архитект

АТКИК – Академия за телевизия, кино и интернет комуникации

БАН – Българска академия на науките

БМ – Българско музикознание

бр. – брой

БТА – Българска телеграфна агенция

ВТУ – Великотърновски университет

ВТУ *Любен Каравелов* – Висше техническо училище

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

ВУ – висше училище
ВУЗ – висше учебно заведение
гал. – галерия
д. изк. – доктор на изкуствознанието
д.н. – доктор на науките
др. – друго/и
д-р – доктор (онс)
ЕБР – еквивалентна безвалутна размяна
ЕПУ – Европейски политехнически университет, Перник
ЕС – Европейски съюз
ЕСФ – Европейски социален фонд
З - задочно
ЗРАСРБ – Закон за развитие на академичния състав в Република България
ИГ – изследователска група
ИИЗк – Институт за изкуствознание
ИИИЗк – Институт за изследване на изкуствата
ИМИ – Институт за математически изследвания
ИЕФЕМ – Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей
КАБ – Камара на архитектите в България
ЛИК – Литература, изкуство, култура
МАНУ – Македонска академия на науките и изкуствата (Македонската академија на науките и уметностите)
М-во – министерство
МК – министерство на културата
ММФ – Международен музикален фестивал
ММЦ – Международен младежки център
МОН – Министерство на образованието и науката
м-р – манастир
МФ – Международен фестивал
НАМ – Национална академична мрежа
НАОА – Национална агенция за оценяване и акредитация
НАТФИЗ – Национална академия за театрално и филмово изкуство
НАЦИД – Национален център за информация и документация
НБУ – Нов български университет
НЖ – научно жури
НИМ – Национален исторически музей
НИРД – Научноизследователска и развойна дейност
НМА – Национална музикална академия
НМБИИ – Национален музей на българското изобразително изкуство
ННЦОКН – Национален научен център за опазване на културно наследство
НОИР – Наука и образование за интелигентен растеж
НС – Научен съвет
НФК – Национален фонд *Култура*
НФНИ – Национален фонд *Научни изследвания*
НХА – Национална художествена академия
онс – образователна и научна степен
оп. – опис

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

ОП – оперативна програма
ОС – Общо събрание
ПИ – Проблеми на изкуството
ПУ – Пловдивски университет
Р – редовно
РАН – Румънска академия на науките
РАЦ – Регионален академичен център
ред. – редактор
РИМ – Регионален исторически музей
С – на самостоятелна подготовка
САБ – Съюз на архитектите в България
сб. – сборник
СБК – Съюз на българските композитори
СВО – специалист с висше образование
СО – Столична община
СП – Столична програма
сп. – списание
с-р – сектор
СУ – Софийски университет
СУБ – Съюз на учените в България
съст. – съставител
УИ – университетско издателство
УНИБИТ – Университет по библиотекознание и информационни технологии
УС – управителен съвет
У-ТЕТ – университет
ФБКН – Факултет по библиотекознание и културно наследство
ФЖМК – Факултет по журналистика и масови комуникации
ФНИ – Фонд *Научни изследвания*
ФОБИ – Фестивал на оперното и балетното изкуство (в Стара Загора)
ЦДА – Централен дом на архитекта
ЦИИПД – Център за информационна, издателска и проектна дейност
ЦО – Център за обучение
ЦФСР – Централен фонд за стратегическо развитие
ЮЗУ – Югозападен университет
ASEF – *Asia-Europe Foundation* (АСЕФ – Фондация „Азия-Европа“)
BAS – Bulgarian Academy of Sciences
CUNHK – Chinese University of Hong Kong (Китайски университет, Хонг Конг)
Ed., Edit. – Editor, Edited by (редактор, под редакцията на)
FA – Faculty of Arts (Факултет по изкуства)
SJR – Scientific Journal Rankings
UNYT – University of New York in Tirana (Университет на Ню Йорк в Тирана)

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

Списъчен състав на ИИИЗк

Списъчният състав на ИИИЗк. през 2016 г. включва 94 сътрудници при 98 щатни бройки. Към същата дата учените са 59 души, като от тях 35 са хабилитирани: 19 професори и 16 доценти; 24 са нехабилитираните: 22 главни асистенти и 2 асистенти.

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

Помощният персонал е от 39 души, между тях 25 са специалистите с висше и 12 със средно образование и двама друг персонал.

След спечелен конкурс бяха назначени четирима главни асистенти и един доцент.

Беше проведен един изнесен конкурс за главен асистент по християнско изкуство за нуждите на Националния исторически музей.

Назначени са и двама асистенти; а трима колеги бяха приравнени на академичната длъжност *професор*.

През годината са назначени общо 15 служители: четирима главни асистенти; двама асистенти; седем специалисти; един архивист; един отговорник спомагателни дейности. Напусналите са единадесет, от които петима са пенсионирани; един библиотекар; един доцент; един архивист; двама специалисти предпечатна подготовка и един отговорник спомагателни дейности.

През тази година бяха избрани нови ръководители на сектор *Изобразителни изкуства* и сектор *Музика*, а ръководителят на сектор *Театър* беше преизбран.

Бяха избрани и нови ръководители на изследователските групи: *Старо изкуство; Средновековно и възрожденско изкуство; Музикална култура и информация и Музикална съвременност*. Преизбрани бяха ръководителите на ИГ *Музикален театър* и *Етномузикология*. Предстои избор на нов ръководител на ИГ *Ново българско изкуство*.

През 2016 г. беше проведена атестация на учените и служителите от ИИИЗк.

Библиотека

В края на 2016 г. фондът на библиотеката на ИИИЗк наброява общо 49027 библиотечни единици: в отдел *Изобразително изкуство, театър, кино и телевизия* 23944 единици и в отдел *Музикознание* 25083 единици.

През годината постъпиха 925 тома от библиотеката на доц. Александър Александров, обработени от Централна библиотека на БАН.

Приети бяха първите 29 тома от предадените за обработка в ЦБ на БАН книги от библиотеката на проф. Елена Тончева.

Работата на отдел *Музикознание* е затруднена, тъй като помещението в блок 5Б в комплекса на БАН, дадено за книгохранилище, е силно компрометирано и книгите стоят там неразопаковани. Ежегодната кореспонденция с БАН-Администрация по този повод не даде никакъв резултат и през 2016 г., тъй като със собствени средства ИИИЗк не може да пригоди това хале за книгохранилище. Съответният отдел на БАН дори не спази обещанието си да направи постъпки за смяна предназначението на помещението, въпреки че цялата подготвителна работа бе извършена от архитектите и служителите на ИИИЗк.

Поради тази причина не можа да се осъществи решението на Научния съвет да се състави научна сбирка от отчетените планови проекти на учените, които да са достъпни за ползване и цитиране.

През 2016 г. беше избран Библиотечен съвет и одобрени Правилник за работата на библиотеката и ценоразпис за извършваните услуги за външни ползватели.

Архиви

Друг приоритет на Института е да събира, систематизира, описва, анализира и съхранява архивни фондове, като създава условия за тяхното ефективно използване и експониране.

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

През 2016 г. Архивният съвет продължи реорганизацията на работата в Националния научен център за опазване на културно наследство. За тази цел беше изработена структура на съхраняваните в ИИИЗк архиви и бяха въведени сигнатури за несигнираните досега фондове. Въз основа на това нашите архиви бяха вписани в Електронния регистър на Националния архивен фонд. Обновена според новата структура беше и информацията за архивите в сайта на ИИИЗк.

В Музикалнофолклорния архив през 2016 г. беше приключена работата по проекта *Музикалнофолклорните диалекти на Елена Стоин в звук*. Продължава работата по текущия проект *Райна Кацарова и началото на звукозаписната дейност в българската етномузикология*, с който беше положено началото на описването на теренните грамофонни плочи. Бяха инвентаризирани и теренните тетрадки към тях. Осигурени са вече две работни места за дигитализиране и описване на магнетофонните ленти, интензивно се сканират хартиени теренни материали от началото на ХХ в., прави се компютърен набор на селищния каталог и на инвентарната книга.

Започна и работата по фолклорния видеоархив. Дигитализирани бяха всички налични видеокасети U-MATIC и в момента се изготвя система за описването им. Беше направена инвентаризация на 16-милиметровите киноленти с доклад-опис на откритата информация за всеки носител (общо 1751 броя), с което този масив е подготвен за дигитализиране.

В архив *Изобразителни изкуства* се работи по дигитализиране на негативите и е на път да приключи описването на снимките от раздел *Църкви и манастири*; започнат е компютърен набор на библиографския архив. В архив *Архитектура* е направена първична обработка на снимките и чертежите и в персоналния фонд *Никола Мушанов*. Сканирани бяха 232 архивни единици от раздел *Чертежи и заснемания* и от персоналните фондове *Стефан Морозов* и *Христо Кабакчиев*. В архив *Екранни изкуства* продължава работата по описването на фонда *Александър Александров*.

През изминалата година напуснаха двама служители, един беше пенсиониран и бяха назначени четирима, един от които опитен архивист. Положителна, но все още недостатъчно отчетлива е тенденцията учените да се включват активно в работата по обработването на фондовете. През годината в архива по проекти или без заявени проекти работиха Венцислав Димов, Галина Дончева, Малвина Русева, Димитрина Попова, Йосиф Аструков, Андроника Мартонова, Горица Найденова.

В Института постъпи и архивът на покойния директор проф. д. изк. Александър Янакиев, който е в процес на първоначален опис.

През 2016 г. бяха приети два фонда с голяма историческа стойност: нотните ръкописи на Трифон Силяновски и архивът на Лиляна Мавродинова.

Дейността в Архиви включва и участието на ИИИЗк в изготвяне и подаване на международен проект, озаглавен BYZART с водещ партньор Университета в Болоня, Италия, по програмата на ЕС *Europeana*. Резултатие от кандидатстването ще бъдат разгласени пред м. март 2017 г., като се очаква участието на ИИИЗк в проекта да допринесе за ускоряване на работата в архива. В този проект за създаване на облак от дигитални изображения на паметници на византийското изкуство и археология участват водещи институции от Италия, Гърция и Кипър, а в дяловото разпределение на дигиталните единици, с които ще се участва ИИИЗк е на челно място, което му дава и решаващ глас в международния консорциум. Очаква се резултатите от кандидатстването да бъдат оповестени през м. март 2017 г., а участието на ИИИЗк в него да доведе до интензифицирането на работата в архива и нейното успешно

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

приключване в обозримо бъдеще.

Създадените условия за осъществяването на всички тези дейности доказват, че Институтът за изследване на изкуствата поставя сред основните си цели опазването на културноисторическото наследство.

Докторантско училище

През 2016 г., в рамките на Докторантското училище към Центъра за обучение на БАН, бяха одобрени от НС специализирани докторантски курсове, предложени от учени от ИИИЗк. Тази инициативата е съобразена с препоръката за подобрене на условията за обучение в ИИИЗк, направена от Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства към Национална агенция за оценяване и акредитация. Одобрените 15 теми, предложени от 12 учени от ИИИЗк, бяха преработени според изискванията за качване на сайта на ЦО и изпратени за утвърждаване от Академичния съвет към Центъра за обучение на БАН.

Академично израстване

През годината бяха назначени четирима главни асистенти, спечелили необходимите конкурси; един колега спечели конкурс за заемане на академичната длъжност *доцент*, а трима доценти бяха приравнени в академична длъжност *професор*; за първи път през тази година в Института бяха назначени двама асистенти.

Стратегическа цел на ИИИЗк. е както всестранно да се поддържа академичното израстване на учените, така и да се поддържа оптимално съотношение на академичните кадри- главни асистенти, доценти и професори.

Награди

Девет учени и двама докторанти от Института са получили 11 академични и творчески награди.

НС на Института за изследване на изкуствата, на заседанието си, проведено на 28.10.2016 г. (протокол 9, т. 19), учреди Годишната награда *Съживено наследство / Animated Heritage* за принос в творческата интерпретация на традициите и ценностите от българското и световното културно наследство в съвременно произведение или произведения на изкуството. http://artstudies.bg/wp-content/uploads/Pravilnici-i-reshenia/AnimatedHeritage_Status.pdf.

Популяризаторска дейност

Учените от ИИИЗк развиват активна популяризаторска дейност чрез организиране и участия в тематични семинари, изнасяне на публични лекции, участие в представянето на печатни и електронни издания, медийни изяви и активна обществена дейност. Поради спецификата на професионалните им интереси и значението на тези интереси за националната култура представителите на Института са желани гости в електронните медии. През изминалата година шестнадесет учени и двама докторанти са участвали в радио и телевизионни предавания, представили са книги или филми, изнасяли са образователни лекции. За 2016 г. членовете на Института са участвали в общо 97 публични прояви от този вид.

Членовете на ИИИЗк са част от дарителското движение в страната. С тяхно активно участие книги бяха предоставени на множество регионални и университетски библиотеки в страната, между които на библиотеката на Американския университет в

Научноизследователска, учебна и финансова дейност за 2016 г.

Благоевград, библиотеката на НБУ, библиотеката на АМТИИ Пловдив, библиотеката на Варненския свободен университет и др.

През годината Институтът беше съорганизатор на две изложби:

Постерна изложба *140 години от рождението на арх. Пенчо Койчев*, съвместно с Висшето строително училище *Любен Каравелов* и Съюза на архитектите в България. и *Многоликият романтик Харалампи Тачев (1975 – 1941)*, съвместно с Музея за история на София и Централния държавен архив.

През 2016 г. беше реализирана инициативата *Art Hour* на ИИИЗк която е насочена към постоянното представяне както на дейността на Института, така и изобщо на БАН в областта на културата и изкуствата, към атрактивно отразяване на значими събития от политическия и интелектуален живот на страната, организиране на привлекателни културни събития, с провеждането на които Големият салон на БАН постепенно да бъде превърнат в място за активни срещи на академичните кръгове и широката публика с българското изкуство.

Превръщане на ИИИЗк в привлекателно място за работа и комуникации в науките за изкуствата

През 2016 г. ръководството на ИИИЗк осигури изпълнението на съществени ремонтни дейности в сградите на Института. Освен неотложните ремонти бяха направени и подобрения в материалната база, създавайки подходящи пространства, които да направят Института привлекателно място за делови и артистични комуникации.

Заедно с ремонтите за ИИИЗк. със собствени средства бяха закупени ново оборудване, техника и мебелировка и др., които подобряват условията за работа на екипа на Института.

Институтът за изследване на изкуствата е най-значимата научна структура, занимаваща се с проблемите на изкуството и културата в страната. Все по-разширяващият се обхват на дейността му, заедно със значителното присъствие на негови кадри в обществения културен живот утвърждават неговото уникално място както в системата на Българската академия на науките, така и в културния живот на страната. Устойчивото планиране бъдещите дейности и поддържането на научните традиции на Института защитават вече постигнатите успехи и са база за бъдещо развитие на научните направления. Опазването и осмислянето на културно-историческото наследство продължават да са основно направление на дейността, грижата за подготовката на младите научни кадри и поддържането на научните традиции и дългогодишните тематични изследвания са гаранция за продължаване на успешната дейност на учените от ИИИЗк.